

lille Landkommune, hvor der sidder et fedtet Sogneraad af Venstre og regerer, som driver da fattige over paa Fattigvæsenet. . . .

Formanden: „Et fedtet Sogneraad“ er ikke nogen passende Betegnelse.

Sundbo: Ja, saa et meget nærigt Sogneraad. Man kan formodentlig ogsaa være nærig indenfor Venstre.

Formanden: Naar det ærede Medlem føjer Ordet „ogsaa“ til, kan det gaa.

Sundbo: Jeg tror ikke, den højtærede Minister skulde tale saaledes om dette Spørgsmaal, Fattighjælpens Virkninger paa Valgretten, som han i Dag har gjort. Men det viser den Karakter, den højtærede Ministers Politik har, og det viser, hvad vi kan vente fra den højtærede Minister.

Til det ærede Medlem Hr. Pinholts Udtalelse om, hvorfor han ikke kan gaa med til en Udvidelse af Valgretten, vil jeg sige, at jeg forstaar jo nok, at det er rigtigt, hvad han siger, at Venstres Ungdom sidder og overvejer, den har ikke noget fast Standpunkt, den ved ikke, hvad den vil, den skal først have Klarung. Den maa have nogle Socialdemokrater til at tale for sig en Gang imellem, det forstaar jeg godt, den trænger sikkert til Klarhed. Jeg forstaar derfor ogsaa, at det ærede Medlem ikke kan gaa med til at give den Valgret, naar den ikke er afklaret endnu. Saadan en Ungdom maa jo gaa i Formynderskab, i Gangvogn, indtil den kan blive tilstrækkelig udviklet. Men jeg tror alligevel, at de unge Mennesker, der nu er 21 Aar, er lige saa udviklede, som de 25-aarige var i 1855, og det ærede Medlem kunde derfor ganske roligt gaa med til at give dem Valgret.

Det ærede Medlem Hr. Christmas Møller spurgte, hvorfor de saa netop skulde være 21 Aar, hvorfor det ikke kunde være 18 eller 20 Aar. Bl. a. fordi det vil være rimeligt, at Valgretsaldere faldt sammen med Myndighedsaldere. Naar man kan lade Myndigheden indtræde for unge Mænd og Kvinder, naar de er 21 Aar, maa man ogsaa kunne give dem Lov til at gaa ind i det hemmelige Rum og stemme, det kan ikke være vanskeligere end at ordne deres økonomiske Forhold. Det ærede Medlem Hr. Christmas Møller sagde, at man først skulde styre sine egne Sager. Ja, men man skal ikke blot styre sine egne Sager, naar man er 21 Aar, man skal i mange Tilfælde — saaledes som jeg ogsaa nævnte i Lørdags —

styre Statens Midler, f. Eks. naar man faar et Humandsbrug. Der kan man godt give en 21-aarig Statens Jord, Statens Penge til at gaa ind i det hemmelige Rum og stemme, kan man ikke. Hvorfor kan man ikke? Er man bange for, at Ungdommen skal være mere frisindet end de ældre, eller hvad er der i Vejen? I andre Tilfælde siger man, at naar Folk betaler Skat, skal de ogsaa kunne stemme; det var Motivet til den almindelige Valgret. Men de unge 21-aarige betaler jo til Kommunen, hvorfor skal de saa ikke ogsaa have Ret til at være med til at vælge dem, der skal styre Kommunens Anliggender?

Opholdsbestemmelsen kom hverken den højtærede Minister eller den højtærede Ordfører for Venstre (Pinholt) stærkt ind paa, navnlig ikke den højtærede Minister. Jeg synes dog, den er et Kardinalpunkt. Der er i alt Fald her et Omraade, hvor den højtærede Minister kunde vise Frisind uden i nogen Maade at gaa imod, hvad Venstre tidligere har ment, for Venstre har jo ikke opfundet den Bestemmelse. Det er Højre, eller maaske de Frikonservative, der i sin Tid opfandt den, den blev i hvert Fald opfundet i Landstinget, og Venstre gik saa med. Man kan roligt gaa bort fra den Bestemmelse uden at forskertse noget af Partiets tidligere Standpunkter. Det forbavser mig derfor, at Ministeren ikke rent ud erklærede, at Opholdsbestemmelsen og lige saa Bestemmelsen om Skattebetaling kunde han meget godt gaa med til at ændre. Men den højtærede Minister sagde ikke noget saadant, tværtimod sluttede han med ret overlegent at sige, at mit Partis Forslag som sædvanlig vilde blive forkastet. Det forekommer mig at være en Overlegenhed, som ikke er rigtig passende saa kort Tid foran et Valg; der kan dog times den højtærede Minister noget menneskeligt; selv om han for Øjeblikket er paa det rene med, at han vil møde under enhver Situation, kan der dog komme Forhold, hvorunder han ikke kan vedblive paa den Maade.

Det ærede Medlem Hr. Pinholt sagde, at det maatte være en Fortalelse, naar jeg havde udtalt, at de tre Dages Pligtarbejde, man i gamle Dage kunde klare sig med, var meget haardere end den Skat, der nu skal betales. Maa jeg dertil sige, at jeg tror, der er adskillige Tusind arbejdsløse, som vilde være himmelhenrykte, om de i Stedet for at betale Skat kunde slippe med de tre Dages Pligtarbejde; det kommer de betydeligt nemmere fra, navnlig i den Periode, hvor de er arbejdsløse.